

አቆዲመ ነዚ ዕለት ዘኪሮም ናብዚ አኼባ ብምጽዋዕ ንኸንራኹብን ብዛዕባ እታ ካብ ሃገር ስደት ናብ ቦታኣ እተመልሰት ሓወልቲ አኸሱም ታሕጓስና ኸንገልጽን ክነብዕልን ንዝገበሩ ማሕበር ማ.ተ.ሰ.አ. ዝኸበረ ምስጋና አቕርብ። ቀጻሊ ድማ ሓንቲ ጥያቄ አላትኒ፤

ነዛ ሓወልቲ አኸሱም ካብ ሃገር ስደት ናብ ቦታኣ ንኸትምለስ፣ ሎሚ ጥራይ ዘይኮነስ ገና ብዘበን ኃይለሥላሴ ጀሚሮም ብዙሕ ጸዕሪ ዝገበሩ፣ ዕውት ሰብ መን ምዃኖም ዚፈልጥ እነተሊኡ ሓንቲ ካብ መጻሕፍተይ ሽልማት ዝህባ አላትኒ።

መላሲ ኢዱ አውጺኡ፤ “ፕሮፌሰር ፓንክረስት ይበሃሉ!” በለ።

ግሩም መልሲ እዩ። ንቕድሚት መጺኡ ድማ ሽልማቱ ተቐበለ።

ርግጽ እዩ፣ ምናልባት ዘይትፈልጡ ትህልዉ ትኾኑ፣ ግናኸ ፕሮፌሰር ፓንክረስት ንነዊሕ ዘበን አብ እተፋላለዩ ቦታታትን መድረኻትን ብቓሎም ብምዝርራብ ኮነ ንብዙሓት መንግሥትታትን ኤምባሲታትን ደብዳቤታት ብምጽሕሓፍ ነዊሕ ቃልሲ ተቓሊሶም፣ ብዓወት ንሓወልቲ አኸሱም ካብቲ ተተኪላቶ ዝነበረት ሃገር ምርኮን ስደትን ብንቅር አቢሎም ናብ ጥንታዊ ቦታኣ ንኸትምለስ ዓብዱ ጸዕሪ ዝገበሩ ሰብ እዮም።

ናይ ሎሚ ሠለስተ ዓመት አቢሉ ይኸውን ፕሮፌሰር ፓንክረስት ናብ ሎስ ኤንጀልስ ናይእቲ ጸወታ ኸዕዕ ናይ ክብሪ ዕዱም ኮይኖም መጺኡም ነበሩ’ሞ፣ ብድራር ምክንያት ተራኪብና ኸነውግዕ ኸሎና፤ ‘እዛ ስምኩም ፓንክረስት ማለት ትርጉምዶ አለዋ?’ ኢሊ ጠየቐኩዎም። ንሶም ድማ፤ ‘ናይ ጥንታዊ ሰም እንግሊዛውያን ደኣ እዩ እምበር ትርጉም ዘለዎስ አይመስለንን።’ በለኒ። ትቕብል አቢሊ ድማ፤ ‘እምበኣር ነዛ ሓወልቲ አኸሱም ብንቅር አቢልኩም ንዓዳ ኸትምለስ ንዝገበርኩምዎ ተጋድሎ፣ ደጊም ስምኩም፣ “ደጃዝማች በንቅረው” ኢልኩም እዩ!’ ብዝበልኩዎም ደስ ኢልዎም፤ “ተቐቢሊ አለኹ!” የቐንዩለይ በለኒ።

እምበኣርከ ሎሚ ንማሕበር ማ.ተ.ሰ.አ. ዝልምኖ ሓንቲ ነገር ነዞም ሰብአይ እዚኦም ብዚግባእ ኸብሪ ሓደ ጽላት (ፕላክ) መሳሊ አስሪሕና “ደጃዝማች በንቅረው” ብዚብል ስም ክንሸልሞም እሞ እቲ ብዝገበርዎ ጸዕሪ ዝተረኸበ ዓወት ኹልና ደስ ከም ዝበለና ንኸንገልጸሎም ንኸተሓባበረኒ እልምን።

ካብኡ አኹቲሊ ድማ ከምቲ እዞም ክልተ መንእሰያት ቀቕድመይ ዝበልዎ ሓወልቲ አኸሱም ግሩም ዝኾነ ዛንታ ጥንታውያን ወለድና ብምዃኑ ናብ ቦታኡ ብምምላሱ ኩላትና ደስ ኪብለና፣ ዓብዱ ሓጎስን ኩርዓትን እውን

ኪስምዓና ይግባእ። እንተኾነ ግን ካልእ ሓወልቲ ካብ ቦታኡ ዘይተነቓነቐ ኣሎና፤ ኣብ ልዕሊ እምነ ካልኣይ እምነ ወሲኽና ብኹርዓት ምህንግይ ድራር ኣይኾነናን። ሃገርና ድኻ፣ ህዝብናው ገና ኣብ ጥምየትን ስእነትን ከም ዚርከብ ምጻኑ ምርስዕ የብልናን።

ስለዚ ነዚ ናብ ሃገርና ዝተመልሰ ሓወልቲ ከመይ ጌርና ንሕዝብና ስራሕን ናይ ዕለት እንጀራን ከም ዚረኽቡሉ መገዲ ምድላይ ይግብኣና። ነዚ ድማ ኣብ ሃገርና ወጻእተኛታን ብዙረት መጺኦም ዑደት (Tourism) ዚምዕብለሉ መገዲታት ክነጽንዕ የድሊ። ነዚ ኣኹባ ዘረባ ንምግባር ከዳሉ ከለኹ ኣብ ኢንተርኔት ቱሪዝም ኣብ ኢትዮጵያ ኢሊ እንተተመልከትኩ ስለ ታሪኽ፣ ስለ እንስሳታት፣ ስለ እተፋላለዩ ቦታታትን ጥራይ እዩ ዝነግር።

ብዛዕባ ቱሪዝም ኣብ ኬንያ ኢሊ እንተተመልከትኩ ግን እተዳለወ ዙረት (Packaged Tour) ንሰብ ከከም ድሌቱ፣ ናይ ሰለስተ መዓልቲ ዙረት፣ ናይ ሓሙሽተ መዓልቲ ዙረት፣ ናይ ሰሙን፣ ናይ ክልተ ሰሙን... ወዘተ ዚብል ኣሎ። እዙይ ማለት ድማ እቲ ሰብ ገና ካብ ኤውሮጳ፣ ወይ ካብ ኣሜሪካ ከይተልዓለ እታ ዓቕሙ እትፈቕደሉ ወሲኑ ሙሉእ ዋጋ ከፊሊ ምንም ከይሓሰበ ናብ ጉዕዞ ይነቅድ ማለት እዩ። ናይ ግብጺ ቱሪዝም እውን ከምኡ እዩ። ብዛዕባ ናይ ደቡብ ኣፍሪቃ እውን ከምኡ እዩ።

እቲ ናብ ኢትዮጵያ ኪመጽእ ዚደሊ ወጻእተኛ ግና ዙረት ዘዳልወሉ ማንም የብሉን። ባዕሉ ናብ ኣዲስ አበባ ናይ ኣይሮፕላን ቲኬት ገዚኡ፣ ኣዲስ አበባ ምስ ኣተወ ድማ እንደገና ናብቲ ዚደልዩ ቦታ ንምኻድ ሃሰስ ኢሊ እናጣየቐ፣ ኣብ ዓዓዱ ሆቴል እናደለየ እንተዘይኮይኑ ሙሉእ ዝኾነ ዝተዳለወ ዑደት የለን። እዙይ ቀሊል ድኣ ይምሰል እምበር ቀሊል ኣይኮነን። ብዛዕባ ቱሪዝም ዝተምህሩ ክኢላታት ይድልዩ እዮም።

ስለዚ እንቱም መንእሰያት ካብ ሎሚ ጀሚርኩም ንክትሓስቡሉ ሓደራ እብለኩም ኣለኹ። ምስ ቱሪዝም ዝተተሓሓዘ ድማ ብዙሕ ስራሕ ኣለዎ፣ ጽሬት ምግቢ ምሕላው፣ ሆቴል ኣምሓዳድራ፣ ዑደት ቱሪዝም ምድላው፣ (Creating Packaged Tours) ዕዳጋ ቱሪዝም ሸየጣ (Tourism Marketing) ካልኣትውን ኣለው። ስለዚ ሃገርና ንምምዕባል በዙይ ትምህርትታትን ከምኡ ዚመስል ኩሉን ክትጥንክሩ ይግባእ።

ሎሚ ካብ ግብጺ ቡብዓመቱ ብኣሽሓት ዚቐጸሩ ቱሪስታት ብልዕሊ ኣየር ሃገርና ዘሊሎም እናሰገሩ ንኬንያ፣ ንደቡብ ኣፍሪካ ንምርኣይ ዚኸዱን፣ ብዙሕ ሚልዮናት ገንዘብ ዜፍስሱን ኣለው። ብዛዕባ ሃገርና ነጊረና ናባና ንኪመጹን ሃገርና ክርእዩን ክንገብር ይግብኣና።

ብተወሳኝ ድማ ምስ ቱሪዝም ዝተተሓሓዘ ካልእ ንመልከት፤ ሃገርና ዋና ንዓለም እትሸጦ ውጽኢት ቡን እዩ። ንኣብነት ንሓደ ኸሎ ጥረ ቡን ሓደ ዶላር ይሸየጥ እንተበልና፤ ንኹንታል ቡን ሚኢቲ ዶላር እዩ። ብሓደ ኸሎ ቡን ክንደይ ፍንጃል ቡን ምፍላሕ ይከኣል ኢልና ምጥያቕ የድሊ። ክሳብ ሎሚ ግና ምቕላው ቡን ኮነ ምፍላሕ ቡን ዓብዪ ምስጢር ዝኾነ ይመስል ብጥሪኡ እናሸጥና ንሓንቲ ኸሎ ብቕርሺ ካብ ምሻጥስ፤ ቱሪስት ዓድና መጺኦም ዝፈልጹ ቡን እንተሸጥናሎም ካብ ሓደ ኸሎ ቡን ብውሕድ ሓሙሽተ ሚኢቲ ፍንጃል ቡን ብምፍላሕ ብብሓደ ቕርሺ እኳ እንተሸጥናሎም ሓሙሽተ ሚኢቲ ቕርሺ ይርከብ ማለት እዩ።

እምብኣር ስታሪባክስ (Starbucks) ንምንታይ ከም ዝማዕበለዶ ይርአየና ኣሎ? ጥረ ቡን ካብ ሃገር ምውጻእ ተኸልኪሉ ቱሪስት ናብ ዓድና ብግዲ መጺኦም ቡን ዚሰትዩሉ ጊዜ ንኺመጽእ ተስፋ ንግበር። ሃገርና ማዕቢላ እትህፍትመሉ ዘበን ማለት ሽዑ እዩ ዚኸውን።